

Vergaderjaar 2006–2007

30 800 IIA

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2007

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2007 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2007. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2007.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2007 vastgesteld. De in de begroting opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. Remkes

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUD

blz.

1. Leeswijzer	3
2. Het beleid	5
2.1. Tabel budgettaire gevolgen van beleid	5
2.2. De artikelen	6
1: Wetgeving en controle Eerste Kamer	6
3: Wetgeving en controle Tweede Kamer	11
2: Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement	21
4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	24
10: Nominaal en onvoorzien	26
3. Het verdiepingshoofdstuk	27

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

Indeling van de begroting

Deze begroting is opgebouwd uit 4 beleidsartikelen en 1 niet-beleidsartikel. In beleidsartikel 1 komt de Eerste Kamer aan bod. De beleidsartikelen 2, 3 en 4 betreffen de Tweede Kamer.

De beleidsartikelen 1 en 3 zijn ingedeeld in de volgende paragrafen:

1. Algemene doelstelling
2. Speerpunten 2007
3. Context
4. Succesfactoren
5. Tabel budgettaire gevolgen van beleid en begrotingsvoorstellen
College/kabinetsstandpunt
6. Operationele doelstellingen
7. Bedrijfsvoeringsparagraaf

Bovengenoemde indeling wijkt in verband met de bijzondere staatsrechtelijke positie van de Staten-Generaal op enkele punten af van het (voorgescreven) sjabloon/richtlijnen. Hieronder wordt dit toegelicht.

Speerpunten

De Staten-Generaal kennen geen gezamenlijke beleidsagenda. In navolging van de ontwerpbegroting 2006 is bij de beleidsartikelen 1 en 3 een paragraaf Speerpunten 2007 opgenomen. Deze dient als tegenhanger van de (departementale) beleidsagenda.

Context

Vanwege de staatsrechtelijke positie van de Staten-Generaal als Hoge Colleges van Staat is ervoor gekozen om de paragraaf «verantwoordelijkheid van de minister» te vervangen door de paragraaf met de ruimere omschrijving «context».

Budgettaire gevolgen van beleid

Begrotingsvoorstellen/kabinetsstandpunt

Ingevolge de beheersafspraken die gelden tussen de Staten-Generaal en de minister van BZK wordt in deze subparagraaf zowel de begrotingsvoorstellen van het College als het daarbijbehorende kabinetsstandpunt inzichtelijk gemaakt.

Juridisch verplicht

In de tabel budgettaire gevolgen van beleid is voor de Staten-Generaal geen regel met juridisch verplicht opgenomen. Met juridisch verplicht wordt bedoeld om inzichtelijk te maken welk deel van programmagelden juridisch verplicht is. Bij de Staten-Generaal zijn echter de verschillende budgetten te duiden als apparaatskosten.

Bedrijfsvoeringsparagraaf

De Staten-Generaal geven in deze paragraaf de ontwikkelingen ten aanzien van de bedrijfsvoering. Voor de goede orde wordt vermeld dat tussen de Eerste en Tweede Kamer en het kabinet afspraken zijn gemaakt over het financieel beheer. Uitgangspunt daarbij is dat de Eerste- en Tweede Kamer in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor het beheer en dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zich strikt beperkt tot de verantwoordelijkheden waarop hij aanspreekbaar is op basis van de Comptabiliteitswet.

Controle achteraf is daarbij het vangnet om te beoordelen of de Colleges en Kabinetten bij hun beheer binnen de grenzen blijven die de Comptabiliteitswet stelt. Daartoe worden de administraties van de jaarlijks gecontroleerd door de Auditdienst van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze controle strekt zich ook uit tot de administratieve organisatie.

Afwijkende indeling artikel 2 en 4

Voor de artikelen 2 en 4 van de Tweede Kamer is gekozen van een afwijkende opbouw om herhaling van speerpunten en algemene/ operationele doelstellingen (zie artikel 3) te voorkomen.

Niet numerieke volgorde artikelen Tweede Kamer

Omdat artikel 3 het centrale artikel van de Tweede Kamer betreft is artikel 3 in deze ontwerpbegroting voor artikel 2 geplaatst.

In zijn algemeenheid geldt dat in geval een paragraaf niet is ingevuld deze geheel is weggelaten.

2. HET BELEID

2.1. Overzicht tabel budgettaire gevolgen van beleid

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		113 260	113 131	112 013	111 501	110 984	
Mutaties 1e suppletore begroting 2006:		7 470	3 627	3 842	3 344	3 328	
<i>Nog niet opgenomen in een begrotings- stuk:</i>		173	6 249	2 253	1 235	1 185	
1 Wetgeving en controle Eerste Kamer		164	246	247	238	239	
2 Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement		750	720	724	714	699	
3 Wetgeving en controle Tweede Kamer		1 585	7 430	3 418	2 421	2 369	
4 Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer		19	17	18	18	18	
10 Nominaal en onvoorzien SG		- 2 345	- 2 164	- 2 154	- 2 156	- 2 140	
Stand ontwerp-begroting 2007:	115 576	120 903	123 007	118 108	116 080	115 497	116 329

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		2 061	2 061	1 938	1 938	1 938	
Stand ontwerp-begroting 2007:	2 975	2 061	2 061	1 938	1 938	1 938	1 938

2.2. De artikelen

ARTIKEL 1: WETGEVING EN CONTROLE EERSTE KAMER

1. Algemene doelstelling

De Eerste Kamer vormt samen met de Tweede Kamer de Staten-Generaal. De voorzitter van de Eerste Kamer is tevens voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal.

De Eerste Kamer heeft door haar samenstelling en bevoegdheden een eigen plaats en taak in het politieke bestel. De taken zijn het toetsen van wetten regelgeving op kwaliteit en controle van het regeringsbeleid. De Eerste Kamer toetst de regeringsinzet bij de totstandkoming van Europese regelgeving, die bepalend is voor veel nationale wetgeving.

De algemene doelstellingen van de Eerste Kamer liggen op het terrein van een adequate wetgeving en controle, hetgeen verder is te operationaliseren naar een adequate toetsing van de kwaliteit van wet- en regelgeving, een adequate controle van het regeringsbeleid, transparantie over de taken en de uitvoering daarvan, en toereikende voorzieningen in een effectieve en efficiënte organisatie

2. Speerpunten voor 2007

De strategische ambities van de Huishoudelijke Commissie, het College van Senioren en de Griffier over de werkwijze en organisatie van de Eerste Kamer voor de periode 2003–2007, zijn weergegeven in de notitie De Kanteling, die in november 2003 formeel is vastgesteld. Hierin zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. versterking van de inhoudelijke ondersteuning aan leden en commissies ten behoeve van de pro-activiteit in de toetsing van wetgeving en de controle van het regeringsbeleid,
2. actief zichtbaar maken van de wijze waarop de Kamer haar taken vervult – mede in het licht van verantwoording – richting burgers, maatschappelijke organisaties en andere instellingen, bestuur en media.
3. samenwerking met de Tweede Kamer op het terrein van de ondersteunende activiteiten.

De speerpunten voor 2007 liggen in het verlengde van deze strategische doelstellingen.

Voor de versterking van de inhoudelijke ondersteuning is de ambtelijke organisatie uitgebreid met enkele beleidsmedewerkers en informatie-specialisten.

Voor de begroting 2007 betekent dit een stijging van de kosten voor ambtelijk personeel, en in de aanschaf en vervanging van investeringsgoederen (met name automatiseringskosten).

Het maatschappelijk effect hiervan ligt in de borging van de kwaliteit in de toetsing van wetgeving en controle op het regeringsbeleid, bij een toename van de werkzaamheden.

In het kader van de actieve zichtbaarheid en verantwoording over de taken en de uitvoering daarvan, wordt verder geïnvesteerd in de informatie-

voorziening, de voorlichting en in publiciteitsactiviteiten. Dit zijn met name investeringen in de website en in audiovisuele middelen. Voor de begroting 2007 betekent dit een toename van de post voor publiciteit en representatie. Ook wordt de openstelling van het Eerste Kamer-gebouw voor het publiek verder verruimd, hetgeen een stijging van de (uitbestede) beveiligingskosten met zich meebrengt. Het maatschappelijk effect hiervan is een betere en snellere informatievoorziening aan de maatschappelijke, bestuurlijke en ambtelijke doelgroepen, en bij het publiek een grotere bekendheid over de taken en de uitvoering daarvan door de Eerste Kamer.

De samenwerking met de Tweede Kamer krijgt gestalte in het bundelen van een aantal ondersteunende diensten, waarbij de dienstverlening in een dienstverleningsovereenkomst wordt vastgelegd. Dit brengt overigens geen directe consequenties voor de begroting met zich mee. Het maatschappelijk effect is een grotere efficiency en doelmatigheid van de ondersteuning aan de Eerste Kamer.

3. Context

De Eerste Kamer vormt de laatste schakel in de keten van het wetgevingsproces.

De mede-actoren zijn respectievelijk de Ministerraad, Raad van State en de Tweede Kamer.

In de controle op het regeringsbeleid is de regering de belangrijkste mede-actor. Omdat steeds meer regelgeving in Europees verband tot stand komt, is de Eerste Kamer in toenemende mate vroegtijdig betrokken bij het overleg met de regering over nieuwe Europese richtlijnen.

4. Succesfactoren

Omdat de Eerste Kamer in het wetgevingproces de laatste schakel in de keten vormt, is haar taakuitvoering afhankelijk van het aanbod van wetsvoorstellen, en van de kwaliteit van het werk dat door de voorafgaande actoren is verricht.

5. Budgettaire gevolgen van beleid

5a. Begrotingsvoorstellen/Kabinetsstandpunt

De begrotingsvoorstellen die de Eerste Kamer heeft ingediend voor de ontwerpbegroting 2007, zijn reeds gedeeltelijk toegekend bij de eerste suppletore begroting 2006 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2005–2006, 30 560 IIA, nrs. 1 en 2).

Het kabinet stemt daarnaast in met het voorstel van de Eerste Kamer om de raming vanaf 2007 structureel te verhogen met € 0,119 mln voor het intensiveren van (ambtelijke) beleidsmatige advisering.

De Eerste Kamer neemt kennis van:

- Het kabinetsstandpunt strekkende tot verlaging van de raming met € 0,003 mln in 2006 en met € 0,002 mln structureel vanaf 2007 in verband met dekking van de moties bij de Algemene Politieke Beschouwingen 2006.

- Het kabinetsstandpunt strekkende tot verlaging van de raming met € 0,023 mln in 2007 en € 0,021 mln structureel vanaf 2008 voor Rijksweb.
- Het kabinetsstandpunt strekkende tot verlaging van de raming met € 0,010 mln structureel vanaf 2007 voor Transparante overheid.

Voor de genoemde posten geldt dat de ramingsverlagingen naar rato plaatsvinden voor alle departementen alsook voor de hoge colleges van staat en kabinetten.

5b. Budgettaire gevolgen van beleid

Bovenstaande leidt tot de volgende begroting:

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
1: Wetgeving en controle Eerste Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Verplichtingen	9 780	9 590	9 301	9 201	9 191	9 191	9 191
Uitgaven	9 655	9 590	9 301	9 201	9 191	9 191	9 191
1. apparaat	5 721	5 890	5 607	5 507	5 498	5 499	5 498
2. vergoedingen voorzitter en leden Eerste Kamer	3 763	3 677	3 671	3 671	3 670	3 669	3 670
3. verenigde vergadering	171	23	23	23	23	23	23
Ontvangsten	70	63	63	63	63	63	63

6. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling	Uitbreiding van de ambtelijke organisatie met enkele beleidsmedewerkers en informatiespecialisten.
Motivering	Deze doelstelling draagt bij aan de borging van de kwaliteit in de toetsing van wetgeving en de controle op het regeringsbeleid.
Activiteit 2007	Aantrekken van beleidsmedewerkers en informatiespecialisten tot het streefniveau van het organisatie rapport.
Operationele doelstelling	Versterking van de informatievoorziening
Motivering	Deze doelstelling draagt bij aan het kunnen leveren van snelle en volledige informatie aan de diverse doelgroepen.
Activiteiten 2007	<ul style="list-style-type: none"> – Verdere verbetering van de Eerste Kamer-website. – Ontwikkelen pro-actief mailsysteem voor doelgroepen. – Doorontwikkeling educatieve website «Derde Kamer» (in samenwerking en co-financiering met de Tweede Kamer)
Operationele doelstelling	Intensivering van publiciteit en representatie
Motivering	Deze doelstelling draagt bij aan de zichtbaarheid van de Eerste Kamer, en aan een actieve verantwoording over de taakuitoefening.
Activiteiten 2007	<ul style="list-style-type: none"> – Ontwikkelen audiovisuele voorlichtingsmiddelen – Uitbrengen jaarbericht over de periode 2005–2006

Operationele doelstelling	Vergroten van de toegankelijkheid van het Eerste Kamer-gebouw
Motivering	Deze doelstelling draagt bij aan de bekendheid en zichtbaarheid van de Eerste Kamer als instituut, en doet recht aan het openbare karakter daarvan.
Activiteiten 2007	<ul style="list-style-type: none"> – Verdere uitbreiding van de openstelling voor publiek. – Aanpassen van het beveiligingsniveau aan de huidige normen. – Gericht inviteren van relevante actoren en doelgroepen.
Operationele doelstelling	Versterking van de ICT-voorzieningen
Motivering	Deze doelstelling draagt bij aan een hedendaagse informatieen communicatie infrastructuur, waarmee leden en ambtenaren effectief hun werk kunnen doen.
Activiteiten 2007	Upgraden ICT-infrastructuur.

7. Bedrijfsvoeringsparagraaf

In het licht van de strategische ambities zoals weergegeven in De Kanteling, is de structuur van de ambtelijke organisatie van de Eerste Kamer ingrijpend gewijzigd. De nieuwe organisatiestructuur is formeel per 1 november 2005 in werking getreden, en de reorganisatie is lopende het jaar 2006 verder afgerond.

Voor 2007 zijn voor de organisatieontwikkeling en de bedrijfsvoering de volgende doelstellingen en prestatie-indicatoren relevant:

- a. *Doorontwikkeling van de ondersteuning aan leden en commissies*
Het betreft hier de doorontwikkeling van de kerntaak van de ambtelijke organisatie: het leveren van een effectieve en optimale ondersteuning aan haar leden en commissies op velerlei gebied: inhoudelijk, organisatorisch en publicitair.
Prestatie-indicator: Tevredenheid van de leden over het geheel van de dienstverlening.
Streefniveau 2007: kwalificatie «goed»; schoolcijfer minimaal 7,5.

- b. *Afronden van de inrichting van de organisatie*
Begin 2006 had de nieuwe organisatie veel vacatures, vooral op managementniveau en bij de nieuwe inhoudelijk functies van beleidsmedewerkers en informatiespecialisten. Deze managementfuncties zijn eerst ad interim ingevuld, voor de inhoudelijke functies zijn geleidelijk nieuwe medewerkers aangetrokken. In 2007 zal de reorganisatie na een evaluatie verder worden afgerond.
Prestatie-indicator: Bezetting formatie, «right person, right place».
Streefniveau 2007: 90% formatiebezetting, alle sleutelfuncties kwalitatief goed ingevuld.

- c. *Versterken van het financieel en materieel beheer*
In de accountantsverklaring over de jaarrekening 2005 is kritisch geoordeeld over een aantal aspecten in het financiële en materiele beheer van de Eerste Kamer.
Hiervoor is in 2006 een verbeteringstraject ingezet dat in 2007 doorloopt.
Prestatie-indicator: Ordentelijk financieel en materieel beheer.
Streefniveau 2007: een positief oordeel van de accountant in diens goedkeurende verklaring.

d. Uitbouwen van de samenwerking met de Tweede Kamer

In het kader van een effectieve en doelmatige uitvoering van de ondersteunende activiteiten is in De Kanteling expliciet gekozen voor samenwerking binnen de Staten-Generaal op dit gebied. Dit heeft vorm gekregen in de gezamenlijke uitvoering van diensten als beveiliging, verslag en redactie, IT en de salarisadministratie. Voorts is er op velerlei andere terreinen van de bedrijfsvoering sprake van goed collegiaal contact en samenwerking. Het ligt in de bedoeling om de Griffie Interparlementaire Betrekkingen, die diensten verricht voor zowel de Eerste als de Tweede Kamer, als een zelfstandige eenheid op te heffen en onder te brengen in de organisatie van de Eerste Kamer. Prestatie-indicator: Dienstverleningsovereenkomsten met afspraken voor inhuur en/of gezamenlijke uitvoering van ondersteunende activiteiten. Streefniveau: tenminste vijf wederzijdse overeenkomsten (beveiliging, verslag & redactie, IT, salarisadministratie, interparlementaire betrekkingen).

ARTIKEL 3: WETGEVING EN CONTROLE TWEEDE KAMER

1. Algemene doelstelling

Taak van de Tweede Kamer

De hoofdtaken van de Tweede Kamer omvatten het controleren van de regering en (mede)wetgeving. Deze taken vloeien voort uit de Grondwetsartikelen 50 (vertegenwoordiging van het gehele Nederlandse volk), 65 tot en met 72 (werkwijze), 81 tot en met 87 (wetgeving), 105 (begrotingen), 137 en 138 (Grondwetsgeving) en enkele andere Grondwets- en wetsartikelen. De Tweede Kamer streeft als algemene doelstelling naar goede wetgeving en controle.

De ambtelijke diensten

De algemene doelstelling (missie) van de ambtelijke organisatie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is het stimuleren van het parlementair democratisch proces door een professionele en plezierige ondersteuning van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De voornaamste kernwaarden in dit verband zijn integriteit en dienstbaarheid. Als belangrijkste kerncompetenties kunnen worden genoemd:

- klantgericht handelen: herkennen van de wensen, behoeften en belangen van klanten en het hiernaar handelen,
- flexibel inspelen op de omgeving: gedrag, ideeën en werkwijzen aanpassen aan uitgesproken en onuitgesproken wensen en behoeften van de omgeving.

Naast de apparaatskosten in meer strikte zin, zijn onder dit artikel ook de budgetten voor onderzoek, drukwerk kamerstukken, fractiekosten, uitzending leden en, indien aan de orde, enquêtes opgenomen.

2. Speerpunten 2006

1. Verbeteren werkwijze Tweede Kamer en versterken wetgevende- en controlefunctie
2. Transparant maken van parlementaire processen en informatie voor burgers en Kamerleden
3. Verbeteren faciliteiten en optimaliseren ambtelijke ondersteuning

3. Budgettaire gevolgen van beleid

3a. Begrotingsvoorstellen/kabinetsstandpunt

De begrotingsvoorstellen die de Tweede Kamer heeft ingediend voor de ontwerpbegroting 2007, zijn reeds gedeeltelijk toegekend bij de eerste suppletore begroting 2006 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2005–2006, 30 560 IIA, nrs. 1 en 2).

Het kabinet stemt daarnaast in met de voorstellen van de Tweede Kamer om:

- De raming vanaf 2007 structureel te verhogen met € 0,45 mln voor het automatiseringsproject Parlis.
- De raming 2007 te verhogen met € 1,5 mln voor het project Staten-Generaal digitaal.
- De raming 2007 met € 1,469 mln, 2008 met € 1,027 mln, 2009 en 2010 met € 0,553 mln en 2011 met € 0,588 mln te verhogen voor het automatiseringsproject e-parlement.

- De raming 2007 met € 1,784 mln, 2008 met € 0,352 mln en 2009 en verder met € 0,037 mln te verhogen in verband met diverse automatiseringskosten.
- De raming in 2007 met € 0,943 in 2008 met € 0,380 mln in 2009 met € 0,273 mln in 2010 met € 0,227 en vanaf 2011 met € 0,016 mln te verhogen voor diverse facilitaire kosten.
- De Tweede Kamer stelt voor om de raming 2007 te verhogen met € 0,075 mln voor het restaurantbedrijf.

De Tweede Kamer neemt kennis van:

- Het kabinetsstandpunt strekkende tot verlaging van de raming met € 0,036 mln in 2006, € 0,034 mln in 2007 en € 0,033 mln structureel vanaf 2009 in verband met dekking van de moties bij de Algemene Politieke Beschouwingen 2006.
- Het kabinetsstandpunt strekkende tot verlaging van de raming met € 0,199 mln in 2007 en € 0,178 mln structureel vanaf 2008 voor Rijksweb.
- Het kabinetsstandpunt strekkende tot verlaging van de raming € 0,119 mln structureel vanaf 2009 voor Transparante overheid.

Voor de genoemde posten geldt dat de ramingsverlagingen naar rato plaatsvinden voor alle departementen alsook voor de hoge colleges van staat en kabinetten.

3b. Budgettaire gevolgen van beleid

Bovenstaande leidt tot de volgende begroting:

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
3: Wetgeving en controle Tweede Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Verplichtingen	82 863	78 722	80 562	75 758	74 250	74 182	73 998
Uitgaven	74 528	78 722	80 562	75 758	74 250	74 182	73 998
1. apparaat	53 972	55 540	57 417	52 612	51 100	51 033	50 846
2. onderzoeksbudget	222	1 021	1 020	1 020	1 020	1 020	1 021
3. drukwerk	2 847	2 774	2 774	2 774	2 774	2 774	2 774
4. fractiekosten	17 347	18 968	18 932	18 933	18 937	18 936	18 938
5. uitzending leden	140	419	419	419	419	419	419
Ontvangsten	2 540	1 689	1 689	1 566	1 566	1 566	1 566

4. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling

Verbeteren werkwijze Tweede Kamer en versterken wetgevende- en controlefunctie

Motivering

Om het controleren van de regering en de rol van (mede)wetgever adequaat te kunnen invullen vindt de Tweede Kamer het van belang om doorlopend aandacht te besteden aan het verbeteren van de werkwijze van de Tweede Kamer en het versterken van de wetgevende – en controlerende functie. Ook de instrumenten die de Kamer ter beschikking staan moeten worden geëvalueerd.

Activiteiten 2006

1. De Kamer kan op de Europese dossiers zowel kwalitatief als kwantitatief meer invulling geven aan haar rol als medewetgever en controleur van de regering. Bovendien hebben nationale parlementen – ook onder de huidige verdragen – een eigen verantwoordelijkheid om

nieuwe voorstellen van de Europese Commissie te bezien op het punt van subsidiariteit. de toenemende verwevenheid van Europees en nationaal beleid vraagt om versterking van de rol van de Tweede Kamer in het Europese besluitvormingsproces.

De uitslag van het referendum over de Grondwet op 1 juni 2005 heeft daarnaast de urgentie voor de Kamer vergroot de Europese wetgevingsprocessen beter zichtbaar te integreren in de nationale besluitvorming. De toenmalige Gemengde commissie toepassing subsidiariteit heeft eind 2005 een nader advies uitgebracht over de invoering van de subsidiariteitstoets, op basis waarvan nu wordt gewerkt. Dat geldt ook voor het rapport dat de projectleider PECE (Parlementair Expertisecentrum Europa) in het voorjaar van 2006 over de hiervoor noodzakelijke ondersteuning heeft uitgebracht. In dit rapport worden naast de ambities van de Kamer ook de adviezen van de eerdergenoemde Gemengde commissie toepassing subsidiariteit en de rapportage van het kabinet met betrekking tot de sturing van EU-aangelegenheden in het kader van het Programma Andere Overheid betrokken, alsmede de advisering van de Raad van State (inclusief de kabinetsreactie daarop) over de invloed van de Europese constitutionele orde op de Nederlandse. Het streven is om in 2007 de Kamer zo toe te rusten dat zij op de juiste momenten in het Europese besluitvormingsproces haar politieke rol adequaat kan vervullen.

2. Evalueren themacommissies en herziening Reglement van Orde 2004
Er is gewerkt aan het doorbreken van de verkokering door te experimenteren met horizontale commissies, zoals de themacommissies Ouderenbeleid en Technologiebeleid. Er is gewerkt aan het instellen van nieuwe procedures: zo is het Reglement van Orde in 2004 herzien. Dit heeft onder meer geleid tot de invoering van de 30-ledenregel bij de aanvraag van spoeddebatten. Ook is gewerkt aan de verbetering van de inhoudelijke ondersteuning van de leden, bijvoorbeeld door de instelling van een Raad van Economische Adviseurs (REA). Het functioneren van de themacommissies en de wijzigingen van het RvO worden ruim geëvalueerd. Hierna worden de bevindingen gepresenteerd aan de Kamer. Het streven is er op gericht de verschillende vernieuwingen in de werkwijze via een integrale rapportage te beoordelen.
De genoemde rapportage zal door het Presidium worden aangeboden aan de Kamer en moet worden beschouwd als een verantwoordingsdocument van het Presidium.
3. Onderzoek- en controlefunctie van de Tweede Kamer
In 2007 moeten de uitkomsten van enkele belangrijke ontwikkelingen in relatie tot de onderzoek- en controlefunctie van de Kamer hun beslag krijgen. Dit betreft allereerst de commissie Herziening van de Wet op de Parlementaire Enquête. Het initiatiefwetsvoorstel van de leden van deze commissie voorziet in een uitbreiding van de bevoegdheden van het parlement op dit terrein. Ofschoon de voorzieningen voor een parlementair controlesysteem sinds de oprichting van het Onderzoeks- en Verificatiebureau (OVB) kleinschalig zijn ingevuld, zal de Kamerorganisatie blijven investeren in netwerken met externe adviesraden en deskundigen en in een goede samenwerking tussen het OVB en de (staf van de) commissie voor de Rijksuitgaven. Hierbij zijn de aanbevelingen van de Werkgroep Heroriëntatie Ondersteuning Fracties (WHOF) essentieel. Deze commissie heeft begin 2006 advies uitgebracht over de vraag of de Regeling financiële ondersteuning fracties in voldoende mate voorziet in de behoefte aan politieke

ondersteuning. Naast de budgettaire verwerking in de Raming dient de aanpassing van de Regeling financiële ondersteuning fracties vóór de verkiezingen in november 2006 gereed te zijn, zodat deze voorafgaand aan de nieuwe samenstelling van de Kamer kan worden aangepast. Om het budget voor parlementair onderzoek doelmatig uit te geven, zal een implementatieplan worden opgesteld.

Kosten behorend bij operationele doelstelling	Ad 2. het budget voor themacommissies bedraagt structureel € 0,1 mln. Voor de REA is tot 2008 een jaarlijks budget beschikbaar van € 0,1 mln. Ad 3. De versterking van de fractieondersteuning (€ 1,2 mln) en de verhoging van het onderzoeksbudget (€ 0,5 mln) vindt plaats door het overhevelen van middelen van artikel 2 naar artikel 3.
Evaluatie onderzoek	Ad 2. Het functioneren van de themacommissies en de wijzigingen van het RvO worden ruim vóór de verkiezingen in 2007 geëvalueerd.
Relevante beleidsnota's/ kamerstukken/wetsartikelen	Ad 1. Tweede Kamer, vergaderjaar 2005–2006, 30 389, nr. 1. Ad 3. Tweede Kamer, vergaderjaar 2005–2006, 30 465, nr. 1.
Operationele doelstelling	Transparant maken van parlementaire processen en informatie voor burgers en Kamerleden
Motivering	Het is belangrijk om de parlementaire processen en daaraan gerelateerde informatie (digitaal) goed te ontsluiten. Zowel Kamerleden als burgers hebben hier baat bij. Voor de Kamerleden wordt het werk vergemakkelijkt en de burgers krijgen meer inzicht in de parlementaire processen en kunnen informatie makkelijker benaderen.
Activiteiten 2006	E-Parlement Het programma e-Parlement omvat een aantal projecten dat beoogt het meer transparant maken van de parlementaire processen, zowel voor Kamerleden als voor burgers. De projecten die onder het programma e-Parlement vallen komen voor het grootste deel in 2006 tot afronding. Het jaar 2007 wordt gebruikt als uitloopjaar voor mogelijke kinderziektes en als consolidatiejaar. Binnen het geheel van e-parlement kunnen de volgende projecten apart worden benoemd: <i>Internet:</i> Het project nieuwe internetsite Tweede Kamer is erop gericht een website te ontwerpen en te bouwen die is ingericht vanuit de behoeften van de gebruiker. Er wordt beoogd een website te creëren die aansluit bij de eisen van deze tijd: modern, innovatief, gebruiksvriendelijk, uitnodigend, transparant, flexibel en beheersbaar. De nieuwe internetsite is de etalage van het informatiegebied Tweede Kamer. Met het project wordt voorzien in een verbetering van de toegankelijkheid van informatie op de internetsite van de Tweede Kamer. De bezoeker dient snel, eenduidig en op een logische manier het antwoord op vragen te krijgen. De site moet voor iedereen toegankelijk zijn: ook voor gebruikers met een handicap. <i>Parlis</i> <i>Beschrijving</i> Parlis wordt het nieuwe proces- en documentregistratiesysteem dat gaat voorzien in de ondersteuning van het primaire, constitutionele proces. Het systeem automatiseert alle werkzaamheden rondom: – Het registeren, verspreiden en publiceren van alle door de regering toegezonden documenten (zoals wetsvoorstellen en brieven)

- Het registreren en verspreiden van alle door burgers en instellingen toegezonden brieven. (elektronische brievenlijsten bij procedure-vergadering)
- Het plannen en voorbereiden van vergaderingen (zowel plenair als in commissie, werkbezoeken, inbrengen voor verslagen en andere instrumenten die de Kamer ter beschikking staan om zaken te behandelen)
- Het bewaken van de voortgang van alle bij de Kamer in behandeling zijnde zaken (van wetsvoorstel tot verzoekschrift).

Er is snel achter te komen in welke fase van behandeling een onderwerp zich bevindt en welke documenten daarbij horen. Hiermee wordt het handelen van de volksvertegenwoordiging opnieuw een stuk transparanter en kan informatie over de totstandkoming van het democratisch proces op een efficiënte wijze en vrijwel «real-time» ter beschikking worden gesteld aan belanghebbenden.

Duiding Beeld en Geluid (DBG)

Het project DBG dient er toe de debatten in de plenaire vergaderingen van de Tweede Kamer in de vorm van beeld en geluid te voorzien van aanvullende informatie teneinde op die manier de transparantie van het politieke proces te verbeteren.

Verslaglegging Ondersteunend Systeem (VIOS)

Met VLOS wordt de verslaglegging van de vergaderingen van de Tweede Kamer, van voorbereiding tot en met (publicatie van) het gecorrigeerde verslag, ondersteund met behulp van automatiseringsmiddelen. Door deze innovatie van de procesgang van de verslaglegging, sluiten de producten beter aan op de behoeften van alle belanghebbenden, zowel binnen als buiten de Tweede Kamer.

Een toegankelijk en gemakkelijk te doorzoeken verslag. De verslagen zijn sneller beschikbaar en gemakkelijk doorzoekbaar.

Center Court

Beschrijving

Het centrale thema van het project Center Court is integratie. Het realiseert de onderlinge verbinding van de bedrijfsapplicaties van de Tweede Kamer, waardoor gestandaardiseerde uitwisseling van informatie en documenten mogelijk wordt.

Daarnaast verzorgt Center Court de gezamenlijke opslag in een database van informatie en documenten. Hierdoor wordt de uiteindelijke doelstelling «Het geïntegreerd publiceren en raadpleegbaar maken van de documenten met een historie die teruggaat tot ca. 1980» mogelijk.

Staten-Generaal digitaal

Het voornaamste doel van het project is de Handelingen, Kamerstukken, Kamervragen/aanhangsels en (meer)jarenregisters uit de periode 1814–1995 via microverfilming te behouden voor het nageslacht en via digitalisering en ontsluiting rechtstreeks toegankelijk te maken voor iedereen op het Internet. Belangrijke eindproducten van het project zijn een set microfilms en een website waarop het materiaal beschikbaar wordt gesteld. De doorlooptijd van het project bedraagt zes jaar. Het project wordt uitgevoerd in de periode 2005–2011.

De 1-loketfunctie

In 2006 worden twee verschillende soorten 1-loketfunctie onderzocht. De eerste richt zich op de publieksinformatie voor burgers, bedrijven en

instellingen die op zoek zijn naar voor hen belangrijke parlementaire informatie. Dit is het zogenoemde Loket Publieksinformatie. Het tweede 1-loket is van geheel andere en daarnaast interne aard. Momenteel moeten leden, Kamerambtenaren, fractie- en persoonlijk medewerkers en vertegenwoordigers van de parlementaire pers soms letterlijk langs verschillende loketten ter verkrijging van een Kamerpas, telefoon, laptop, bureau of een andere faciliteit van de Tweede Kamer. Maar ook verzoeken om informatie, serviceverlening, ondersteuning of om wijzigingen door te voeren moeten op verschillende plaatsen en bij verschillende diensten worden ingediend. De mogelijkheid om dit allemaal bij één Centraal ServicePunt (CSP) onder te brengen is momenteel voorwerp van onderzoek. Het Presidium verwacht dat over de uitkomsten van het hiervoor genoemde onderzoek ruim voor het einde van 2006 gerapporteerd kan worden.

Kosten behorend bij operationele doelstelling

Bedragen x € 1 000						
Project	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Parlis	1 456	450	450	450	450	450
VLOS		260	526	66	66	66
DBG		140	50	50	50	50
Internet	248	360	170	170	170	205
Center Court	425	83	83	83	83	83
Educatieve website	80	80	80	80	80	80
Personal Key Infrastructure	60	150	23	23	23	23
1-loket	40	35	35	35	35	35
Virtueel Informatiepunt (VIP)	55	36	36	36	36	36
Vergaderreserverings-systeem (VRS)	9	14	14			
e-response	21	107	82	82	82	82
Smartphones Kamerinfo	50	160				
Intranet	30	30	30	30	30	30
Overige	162	18	18	18	18	18
Staten-Generaal	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	2 250

Evaluatie onderzoek

Niet van toepassing.

Relevante beleidsnota's/
kamerstukken/wetsartikelen

E-Parlement: Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 30 095, nr. 3, blz. 10.
Staten-Generaal Digitaal: Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 30 095, nr. 3, blz. 6.

Operationele doelstelling

Verbeteren faciliteiten en optimaliseren ambtelijke ondersteuning

Motivering

Door een goede ondersteuning van de Tweede Kamer (zie ook operationele doelstelling 2) wordt het werk voor de Leden vergemakkelijkt.

Activiteiten 2006

Beveiliging

Op grond van de aanbevelingen van, onder meer, de AIVD, de aanpassingen in de bouwkundige buitenbeveiliging en afronding van de reorganisatie bij de Beveiligingsdienst, doet een (deels) nieuwe werkwijze zijn intrede. Naast een (deels) nieuwe werkwijze, wordt in 2007 ook de inrichting van de informatiebeveiliging, zoals beveiliging van bestanden op personal computers, opgeleverd.

De samenwerking met de Eerste Kamer

Behalve op Europees terrein, waar naast inhoudelijk ook op het gebied van de ontwikkeling van de websites wordt samengewerkt en ook de permanente vertegenwoordiger in Brussel voor beide Kamers actief is, zijn tevens op facilitair-, automatisering- en beveiligingsgebied samenwerkingsverbanden gerealiseerd. Ook op financieel gebied is een hechte samenwerking tot stand gebracht door het samenvoegen van de salarisfunctie van de Eerste Kamer bij de Tweede Kamer. Evaluatie vindt plaats voorafgaand aan de verlenging van dienstverleningsovereenkomsten.

Nieuwe visie op de financiële functie

De noodzaak van een nieuwe visie op de financiële functie binnen de Tweede Kamer. In 2006 wordt een nieuwe visie ontwikkeld op de financiële functie, de taken en de rol van de Stafdienst FEZ en de taken en de rol van de diensthoofden c.q. budgethouders. Een van de hoofdvragen luidt hoe de taakafbakening tussen «centraal» (FEZ) en «decentraal» (budgethouders) vorm moet worden gegeven. Het antwoord op deze vraag geeft richting aan de inrichting van werkprocessen, de te behalen efficiencyvoordelen en de vormgeving van de samenwerking tussen diensten en FEZ. In 2007 wordt de nieuwe financiële functie in de Kamer geïmplementeerd. Ter afronding wordt in dat jaar ook een dienstverleningsovereenkomst tussen de diensten en de stafdienst FEZ opgesteld. Het ligt in de rede dat, na inwerkingtreding, op enig moment evaluatie plaats vindt.

Management en personeelsbeleid

Het personeelsbeleid is gericht op ontwikkeling van de medewerkers bij de Kamerorganisatie en kent als speerpunten management development (MD) en mobiliteit. De voorbereidingen voor het MD-traject, dat een goed opleidingsbeleid en een samenhangend personeelsbeleid moet genereren, zijn al in 2006 gestart. De uitvoering van dit traject zal plaatsvinden in 2007. Sturing op de inzet van kennis, vaardigheden en competenties zijn voorwaarden om de gewenste organisatieflexibiliteit te bewerkstelligen.

Als gevolg van de leeftijdsopbouw bij de organisatie van de Tweede Kamer, stromen vanaf 2006 naar verwachting relatief veel medewerkers uit. Ter voorkoming van een mogelijk kennishiaat, krijgt «jong talent», waaronder Rijkstrainees maar ook deelnemers aan leerwerktrajecten, de kans bij te dragen aan de ondersteuning van het politieke proces en het bedrijf. Verwacht wordt dat de oprichting van een gezamenlijk mobiliteit- en loopbaancentrum van de Hoge Colleges van Staat hierbij een belangrijke rol zal vervullen.

Het ziekteverzuimpercentage bedroeg in 2002 nog 7,5 en daalde vervolgens naar 6,1 in 2003. Na een stijging in 2004 was in 2005 sprake van een daling tot 5,3%. De meldingsfrequentie bleek over 2005 te zijn teruggelopen tot 1,8. Begin 2006 zijn voor zowel de organisatie als geheel als per dienst streefcijfers voor verzuim bepaald, berekend op basis van een landelijk geaccepteerde norm. Hierop worden vervolgens concrete acties gebaseerd. Periodiek vindt evaluatie van het ingezette beleid plaats.

Doelgroep

Beveiliging: Dit speerpunt is zowel gericht op de interne organisatie (eigen personeel) als op de omgeving van de Tweede Kamer. Samenwerking met Eerste Kamer: Eerste en Tweede Kamer
Visie financiële functie: organisatie Tweede Kamer
Management en personeelsbesluit: ambtelijke ondersteuning.

Kosten behorend bij operationele doelstelling
Evaluatie onderzoek

Maken deel uit van het reguliere apparaatskostenbudget.

Zie boven.

Relevante beleidsnota's/
kamerstukken/wetsartikelen

Niet van toepassing.

5. Kengetallen

In onderstaand overzicht zijn in meerjarig perspectief de apparaats-uitgaven binnen dit artikel opgenomen. Voorts zijn, afgeleid hiervan, gemiddelden vermeld per kamerzetel en per gestenografeerd uur vergadering.

Uitgavenoverzicht (in € 1 000)					
Wetgeving en controle Tweede Kamer	2001	2002	2003	2004	2005
– apparaat (personeel)	22 555	24 271	26 528	132 092	34 271
<i>gemiddeld per zetel</i>	<i>150</i>	<i>162</i>	<i>177</i>	<i>214</i>	<i>228</i>
per vergaderuur	9	11	16	13	13
– apparaat (materieel)	16 745	18 886	17 423	17 202	19 701
<i>gemiddeld per zetel</i>	<i>112</i>	<i>126</i>	<i>116</i>	<i>115</i>	<i>131</i>
per vergaderuur	7	8	10	7	7
totaal apparaat	39 300	43 157	43 951	49 294	53 972
<i>gemiddeld per zetel</i>	<i>262</i>	<i>288</i>	<i>293</i>	<i>329</i>	<i>360</i>
gemiddeld per vergaderuur	16	19	26	20	20
– onderzoeksbudget	465	122	508	843	222
– drukwerk	3 927	4 172	3 701	3 517	2 847
– fractiekosten en garanties	15 148	19 866	18 783	18 521	17 347
– uitzending leden	427	188	267	170	140
– enquêtes		1 931	611		
– garanties ²	69	107			
totaal artikel 3	59 336	69 543	67 821	72 345	74 528
<i>gemiddeld per zetel</i>	<i>396</i>	<i>464</i>	<i>452</i>	<i>482</i>	<i>497</i>
gemiddeld per vergaderuur	26	31	40	30	28

¹ Het uitgavenverschil ten opzichte van 2003 vindt vooral verklaring in de omstandigheid dat met ingang van 2004 de Dienst Verslag en Redactie (voorheen de Stenografische dienst) onder dit artikel is opgenomen. Voorts spelen de toegenomen beveiligingskosten een rol.

² Het artikelonderdeel «garanties» is met ingang van 2003 komen te vervallen.

De volgende cijfers dienen in hun context te worden gezien. Wetsvoorstellen die met blanco verslag en als hamerstuk zijn behandeld, tellen bijvoorbeeld in dit overzicht even zwaar als wetsvoorstellen die voorwerp zijn van uitvoerig voorbereidend onderzoek en dagenlange plenaire vergaderingen.

Specificatie inzake de werkzaamheden van de Kamer (in aantallen)

	2002	2003	2004	2005
Vergaderingen				
Plenaire vergaderingen	91	95	97	106
<i>Commissievergaderingen</i>				
– openbaar	520	590	801	873
– besloten	596	700	770	711
Overige vergaderingen	7 068	7 808	7 531	6 678
Werkbezoeken commissies				
Binnenland	53	48	54	66
Buitenland	6	4	25	23
Wetsvoorstellen, moties en vragen				
<i>Ingediende wetsvoorstellen</i>	252	267	275	291
– initiatief wetsvoorstellen	13	8	11	9
– rijksbegrotingen	17	17	18	18
– fondsen	6	7	7	7
– suppletore begrotingen	67	66	68	54
In stemming gebrachte wetsvoorstellen*	213	195	253	183
<i>Ingediende moties</i>	1 158	1 007	1 309	1 434
– aangenomen*	391	327	437	513
– verworpen*	363	433	568	513
– ingetrokken	38	61	55	85
– aangehouden*	44	42	52	85
– gewijzigd	45	56	66	109
– in behandeling*	266	52	60	8
– vervallen	11	36	71	121
<i>Schriftelijke vragen</i>	1 563	1 678	2 101	2 045
– waarvan beantwoord*	1 551	1 668	2 121	2 225
Mondelinge vragen	96	65	98	96
Interpellaties	13	5	5	5

* waaronder ook in voorgaande jaren ingediende wetsvoorstellen, moties en vragen.

6. Bedrijfsvoeringsparagraaf

Organisatieontwikkeling

In het voorjaar van 2006 is gestart met het traject «Herbezinning financiële functie». De hoofddoelstelling van dit onderzoek is het ontwikkelen van een visie op de inrichting van de financiële functie binnen de Kamer voor de komende jaren. Het rapport met daarin de beschrijving van de huidige stand van zaken, de zogenoemde «foto», de visieontwikkeling en het implementatieplan komt binnen afzienbare tijd beschikbaar.

Management Control

In 2005 is een aanvang gemaakt met de periodieke rapportage aan het MT aangaande de voortgang van de uitvoering van de jaarplannen van de betreffende diensten. Uitgangspunten hierbij zijn zowel de toetsing aan het vooraf gedachte uitgaventempo als de vraag of de beoogde doelstellingen ook inhoudelijk worden gerealiseerd. Deze werkwijze zal in 2006 worden voortgezet, zij het met een wat gewijzigde rolverdeling: diensthoofden zullen in de toekomst rechtstreeks verantwoording afleggen aan de Griffier, c.q. de directeuren. De stafdienst FEZ vervult hierbij een toetsende rol.

Het beschrijven van de Administratieve Organisatie (AO) van alle financiële processen is praktisch afgerond. In 2006 zal worden gestart met het beschrijven van het materieelbeheer. De eerste stap zal, naast het beschrijven van het beleid, zijn het inventariseren van de voorraad- en

inventarisadministraties. De werking van de AO in 2005 is verbeterd ten opzichte van de werking in 2004. In 2006 blijft het van belang de werking voortdurend te monitoren en met alle verantwoordelijken te blijven werken aan verbeteringen.

Het project Managementinformatie Financiën en Personeel (MIFP) loopt ten einde en zal voor de zomer van 2006 worden overgedragen aan de stafdienst FEZ. De diverse managementinformatierapportages worden via intranet beschikbaar gesteld.

Aandachtspunten voor 2006/2007

Over de aandachtspunten en de prioriteitsstelling wordt besloten zodra de besluitvorming over het hierboven genoemde implementatieplan «Herbezinning financiële functie» is afgerond. Naar verwachting kan in september van het jaar 2006 de planning terzake worden opgesteld.

ARTIKEL 2: UITGAVEN TEN BEHOEVE VAN LEDEN EN OUD-LEDEN TWEDE KAMER, ALSMEDE LEDEN VAN HET EUROPEES PARLE- MENT

1. Algemeen

De hoofdtaken van de Tweede Kamer bestaan uit het controleren van de regering en (mede)wetgeving. Daarnaast draagt de Tweede Kamer zorg voor betalingen die voortvloeien uit verschillende wetten en regelingen.

2. Activiteiten

2a. Zorgdragen voor uitbetalingen i.v.m. wettelijke regelingen

De Tweede Kamer draagt ingevolge de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer (Stb. 1997, 250), de Wet schadeloosstelling leden Europees parlement (Stb. 1979, 379) en de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Stb. 1969, 594) zorg voor de uitgaven van:

- schadeloosstelling leden (artikel 2.1)
- reis- en overige kostenvergoedingen leden (artikel 2.2)
- schadeloosstelling leden Europees Parlement (artikel 2.3)
- wachtgeld oud-leden (artikel 2.2)
- pensioenen oud-leden en hun nabestaanden (artikel 2.2)

Aan deze activiteiten zijn de volgende kengetallen verbonden.

Aantallen deelgerechtigden	2002	2003	2004	2005
Pensioenen oud-leden	209	218	222	242
Wachtgeld oud-leden*	134	121	91	62
Weduwen- en weduwnaarspensioenen	124	121	118	124
Wezenpensioenen	4	4	4	4
Totaal	471	464	435	432
* Deze reeks is exclusief de wachtgeld-aanspraken die door korting van inkomsten niet tot betaling leiden:	34	88	50	82

2b. Faciliteren outplacement

Daarnaast is binnen dit artikel een budget ten behoeve van outplacement van oud-leden opgenomen. Het doel van de outplacementfaciliteit is tweeledig:

- het bieden van een faciliteit voor oud Kamerleden bij het zoeken van een nieuwe functie;
- het verminderen van het beroep op de wachtgeldregeling.

Het Presidium heeft in zijn vergadering van 12 december 2001 op grond van een advies van de Commissie Emolumenten en naar aanleiding van opmerkingen bij gelegenheid van de behandeling van de Raming voor 2002, een vrijwillige outplacementregeling voor (oud)leden van de Tweede kamer vastgesteld. De outplacementregeling, die voor het eerst in

de Raming van de Tweede Kamer voor 2003 (Tweede kamer, vergaderjaar 2002–2003, 28 336, nr. 4, blz. 2) is opgenomen, wordt door de Tweede Kamer beheerd.

In totaal is voor outplacementfaciliteiten jaarlijks € 0,2 mln beschikbaar. De uitgaven in 2005 beliepen € 0,023 mln (ten behoeve van één deelnemer) en in 2004 € 0,027 mln. De outplacementregeling zal inhoudelijk ruim voor de verkiezingen in 2006 worden geëvalueerd.

3. Budgettaire gevolgen van beleid

3a. Begrotingsvoorstellen/kabinetsstandpunt

De begrotingsvoorstellen die de Tweede Kamer heeft ingediend voor de ontwerpbegroting 2007, zijn reeds toegekend bij de eerste suppletore begroting 2006 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2005–2006, 30 560 IIA, nrs. 1 en 2).

Voor de financiële reeks voor wachtgelden (artikelonderdeel 2.2) wordt in de wachtgelduitgaven rekening gehouden met de gevolgen van de verkiezingen. Dit leidt tot de volgende – vierjarige – «dynamiek»:

verkiezingsjaar				verkiezingsjaar
Jaar t	Jaar t + 1	Jaar t + 2	Jaar t + 3	Jaar t
€ 1,0 mln	€ 1,0 mln	€ 0,5 mln	–	€ 1,0 mln

Het extrapolatiejaar 2011 geldt daarbij ook als jaar t. In de periode tot aan het jaar 2011 is de geschetste dynamiek al verwerkt. In jaar 2011 is conform bovenstaande systematiek een verhoging van € 1 mln opgenomen.

3b. Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Bovenstaande leidt tot de volgende begroting:

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
2: Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer alsmede leden van het Europees Parlement							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Verplichtingen	29 768	30 504	31 227	31 231	30 721	30 206	31 222
Uitgaven	29 767	30 504	31 227	31 231	30 721	30 206	31 222
1. schadeloosstelling	19 384	19 805	19 773	19 775	19 778	19 778	19 780
2. pensioenen en wachtgelden	8 092	8 307	9 317	9 319	8 805	8 290	9 304
3. schadeloosstelling Europarlementariërs	2 291	2 392	2 137	2 137	2 138	2 138	2 138
Ontvangsten	353	286	286	286	286	286	286

4. Ervaringscijfers en prognose

In onderstaand overzicht zijn als achtergrondinformatie de gerealiseerde uitgaven en gemiddelden van de artikelonderdelen 2.1 en 2.2 opgenomen voor de jaren 2002–2005 en prognoses voor 2006 en 2007.

(bedragen in € 1 000)						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
– schadeloosstelling	13 016	12 693	12 746	12 896	12 204	12 207
– vergoedingen	8 711	6 162	5 931	6 488	7 147	7 147
<i>totaal</i>	<i>21 727</i>	<i>18 855</i>	<i>18 677</i>	<i>19 384</i>	<i>19 351</i>	<i>19 354</i>
gemiddeld per zetel	145	126	125	129	129	129
– <i>pensioenen en wachtgelden</i>	<i>8 360</i>	<i>10 700</i>	<i>9 370</i>	<i>8 092</i>	<i>8 058</i>	<i>9 058</i>
gemiddeld per zetel	56	71	62	54	54	60
– <i>totaal artikel 2.1 en 2.2</i>	<i>30 087</i>	<i>29 555</i>	<i>28 047</i>	<i>27 476</i>	<i>27 409</i>	<i>28 412</i>
gemiddeld per zetel	201	197	187	183	183	189

ARTIKEL 4: WETGEVING EN CONTROLE EERSTE EN TWEDE KAMER

1. Algemeen

Het onder dit artikel opgenomen budget ten behoeve van wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer betreft, naast de apparaatskosten van de Griffie interparlementaire betrekkingen, tevens de kosten van interparlementaire activiteiten. De keuze voor een apart artikel gaf vanuit het verleden uitdrukking aan de omstandigheid dat het bevoegde gezag voor de Griffie interparlementaire betrekkingen wordt gevormd door gemengde commissies van toezicht uit beide Kamers.

In de loop van 2006 zullen de beide Kamers een besluit nemen aangaande het onderbrengen van het apparaat van en het bevoegde gezag over de Griffie interparlementaire betrekkingen.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

2a. Begrotingsvoorstellen/kabinetsstandpunt

De Tweede Kamer heeft voor dit artikel geen begrotingsvoorstellen ingediend.

2b. Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Bovenstaande leidt tot de volgende begroting:

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Verplichtingen	1 625	1 914	1 917	1 918	1 918	1 918	1 918
Uitgaven	1 626	1 914	1 917	1 918	1 918	1 918	1 918
2. apparaat griffie interparlementaire betrekkingen	452	460	458	459	459	459	459
3. interparlementaire betrekkingen	1 174	1 454	1 459	1 459	1 459	1 459	1 459
Ontvangsten	12	23	23	23	23	23	23

De raming van artikelonderdeel 03. «interparlementaire betrekkingen» heeft betrekking op de volgende onderdelen:

Interparlementaire betrekkingen							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2010
01. uitzending leden naar internationale organen	370	599	602	602	602	602	602
02. aandeel Nederland in de kosten van interparlementaire organen	439	475	477	477	477	477	477
03. contacten tussen de parlementen van het koninkrijk	108	86	86	86	86	86	86
04. ontvangst van buitenlandse parlementsleden en delegaties van internationale organen	101	117	117	117	117	117	117
05. subsidie aan de Nederlandse groep van de Union Interparlementaire	156	170	170	170	170	170	170
Totaal	1 174	1 447	1 452	1 452	1 452	1 452	1 452

3. Ervaringscijfers en prognose

In onderstaand overzicht zijn in meerjarig perspectief de uitgaven met betrekking tot dit artikel opgenomen. Voorts zijn, afgeleid hiervan, gemiddelden per kamerzetel (Eerste en Tweede Kamer) opgenomen. Overigens is de vergelijkbaarheid met ingang van 2004 in zoverre beperkt dat in aanmerking moet worden genomen dat met ingang van dat jaar de dienst Verslag en Redactie (voorheen Stenografische dienst) is opgenomen onder artikel 3. De apparaatsuitgaven betreffen sindsdien uitsluitend de Griffie interparlementaire betrekkingen.

Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer							
(in € 1 000)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
– apparaat (personeel)	3 483	3 740	3 717	439	449	441	441
– apparaat (materieel)	96	103	147	5	3	7	7
totaal apparaat	3 579	3 843	3 864	444	452	448	448
gemiddeld per zetel (225)	16	17	17	2	2	2	2
Interparlementaire betrekkingen	1 231	1 265	1 946	1 963	1 174	1 447	1 452
totaal artikel 4	4 810	5 108	5 810	2 407	1 626	1 895	1 900
gemiddeld per zetel (225)	21	23	26	11	7	8	8

ARTIKEL 10: NOMINAAL EN ONVOORZIEN

Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
10: Nominaal en onvoorzien SG	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Verplichtingen		173					
Uitgaven		173					
1. loonbijstelling							
2. prijsbijstelling							
3. onvoorzien		173					
4. waarde-overdracht en waarde-overname							
5. taakstellingen							
Ontvangsten							

3. HET VERDIEPINGSHOOFDSTUK

Totaal begroting IIA

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)							
Totaal uitgaven IIA begroting	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		113 260	113 131	112 013	111 501	110 984	
Mutaties 1e suppletore begroting 2006:		7 470	3 627	3 842	3 344	3 328	
Nog niet opgenomen in een begroting-stuk:		173	6 249	2 253	1 235	1 185	
Stand ontwerp-begroting 2007	115 576	120 903	123 007	118 108	116 080	115 497	116 329

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)							
Totaal ontvangsten IIA begroting	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		2 061	2 061	1 938	1 938	1 938	
Nog niet opgenomen in een begroting-stuk:							
Stand ontwerp-begroting 2007:	2 975	2 061	2 061	1 938	1 938	1 938	1 938

Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

1: Wetgeving en controle Eerste Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		8 344	8 352	8 351	8 350	8 349	
1.1: apparaat		4 705	4 713	4 712	4 712	4 712	
1.2: vergoedingen voorzitter en leden EK		3 616	3 616	3 616	3 615	3 614	
1.3: verenigde vergadering		23	23	23	23	23	
Mutaties 1e suppletore begroting 2006:		1 082	703	603	603	603	
1.1: <i>apparaat</i>		1 082	703	603	603	603	
Nog niet opgenomen in een begroting- stuk:		164	246	247	238	239	
1.1: apparaat		103	191	192	183	184	
a. loonbijstelling		68	59	59	60	60	
b. prijsbijstelling		38	38	38	38	38	
c. beleidsmatige advisering			119	119	119	119	
d. bijdrage Rijksweb			-23	-21	-21	-21	
e. bijdrage transparante overheid					-10	-10	
f. moties APB		-3	-2	-3	-3	-2	
1.2: <i>vergoedingen voorzitter en leden Eerste Kamer</i>		61	55	55	55	55	
a. loonbijstelling		61	55	55	55	55	
Stand ontwerp-begroting 2007:	9 655	9 590	9 301	9 201	9 191	9 191	9 191
1.1: apparaat	5 721	5 890	5 607	5 507	5 498	5 499	5 498
1.2: vergoedingen voorzitter en leden Eerste Kamer	3 763	3 677	3 671	3 671	3 670	3 669	3 670
1.3: verenigde vergadering	171	23	23	23	23	23	23

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

1: Wetgeving en controle Eerste Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006		63	63	63	63	63	
Stand ontwerp-begroting 2007	70	63	63	63	63	63	63

Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

2: Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden alsmede leden van het Europese Parlement	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		30 904	31 907	31 907	31 407	30 907	
2.1: schadeloosstelling		20 751	20 754	20 754	20 754	20 754	
2.2: pensioenen en wachtgelden		8 058	9 058	9 058	8 558	8 058	
2.3: schadeloosstelling Europarlementariërs		2 095	2 095	2 095	2 095	2 095	
Mutaties 1e suppletore begroting 2006:		- 1 150	- 1 400	- 1 400	- 1 400	- 1 400	
2.1: schadeloosstelling		- 1 400	- 1 400	- 1 400	- 1 400	- 1 400	
2.3: schadeloosstelling Europarlementariërs		250					
Nog niet opgenomen in een begrotingstuk:		750	720	724	714	699	
2.1: <i>schadeloosstelling</i>		454	419	421	424	424	
a. loonbijstelling		307	272	274	277	277	
b. prijsbijstelling		147	147	147	147	147	
2.2: <i>pensioenen en wachtgelden</i>		249	259	261	247	232	
a. loonbijstelling		249	259	261	247	232	
2.3: <i>schadeloosstelling Europarlementariërs</i>		47	42	42	43	43	
a. loonbijstelling		47	42	42	43	43	
Stand ontwerp-begroting 2007:	29 767	30 504	31 227	31 231	30 721	30 206	31 222
2.1: schadeloosstelling	19 384	19 805	19 773	19 775	19 778	19 778	19 780
2.2: pensioenen en wachtgelden	8 092	8 307	9 317	9 319	8 805	8 290	9 304
2.3: schadeloosstelling Europarlementariërs	2 291	2 392	2 137	2 137	2 138	2 138	2 138

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

2: Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006		286	286	286	286	286	
Stand ontwerp-begroting 2007	353	286	286	286	286	286	286

Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

3: Wetgeving en controle Tweede Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		72 117	70 972	69 855	69 844	69 828	
3.1: apparaat		50 012	48 864	47 748	47 737	47 721	
3.2: onderzoeksbudget		511	511	511	511	511	
3.3: drukwerk		3 798	3 798	3 798	3 798	3 798	
3.4: fractiekosten		17 384	17 387	17 386	17 386	17 386	
3.5: uitzending leden		412	412	412	412	412	
Mutaties 1e suppletore begroting 2006:		5 020	2 160	2 485	1 985	1 985	
3.1: <i>apparaat</i>		4 413	1 553	1 878	1 378	1 378	
3.2: <i>onderzoeksbudget</i>		500	500	500	500	500	
3.3: <i>drukwerk</i>		- 1 093	- 1 093	- 1 093	- 1 093	- 1 093	
3.4: <i>fractiekosten</i>		1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	
Nog niet opgenomen in een begroting- stuk:		1 585	7 430	3 418	2 421	2 369	
3.1: <i>apparaat</i>		1 115	7 000	2 986	1 985	1 934	
a. loonbijstelling		866	748	742	756	751	
b. prijsbijstelling		285	264	246	246	246	
d. restaurantbedrijf			75				
e. bijdrage Rijksweb			- 199	- 178	- 178	- 178	
f. bijdrage transparante overheid					- 119	- 119	
g. project Staten-Generaal			1 500				
h. Parlis			450	450	450	450	
i. e-parlement			1 469	1 027	553	553	
j. automatisering diversen			1 784	352	37	37	
k. facilitaire zaken diversen			943	380	273	227	
l. moties APB		- 36	- 34	- 33	- 33	- 33	
3.2: <i>onderzoeksbudget</i>		10	9	9	9	9	
a. loonbijstelling		6	5	5	5	5	
b. prijsbijstelling		4	4	4	4	4	
3.3: <i>drukwerk</i>		69	69	69	69	69	
a. prijsbijstelling		69	69	69	69	69	
3.4: <i>fractiekosten</i>		384	345	347	351	350	
a. loonbijstelling		352	313	315	319	318	
b. prijsbijstelling		32	32	32	32	32	
3.5: <i>uitzending leden</i>		7	7	7	7	7	
a. prijsbijstelling		7	7	7	7	7	
Stand ontwerp-begroting 2007:	74 528	78 722	80 562	75 758	74 250	74 182	73 998
3.1: apparaat	53 972	55 540	57 417	52 612	51 100	51 033	50 846
3.2: onderzoeksbudget	222	1 021	1 020	1 020	1 020	1 020	1 021
3.3: drukwerk	2 847	2 774	2 774	2 774	2 774	2 774	2 774
3.4: fractiekosten	17 347	18 968	18 932	18 933	18 937	18 936	18 938
uitzending leden	140	419	419	419	419	419	419

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

3: Wetgeving en controle Tweede Kamer	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006		1 689	1 689	1 566	1 566	1 566	
Stand ontwerp-begroting 2007	2 540	1 689	1 689	1 566	1 566	1 566	1 566

Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)							
4: Wetgeving en controle EK/TK	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:		1 895	1 900	1 900	1 900	1 900	
4.2: apparaat griffie interparlementaire betrekkingen		448	448	448	448	448	
4.3: interparlementaire betrekkingen		1 447	1 452	1 452	1 452	1 452	
Mutaties 1e suppletore begroting 2006:							
Nog niet opgenomen in een begroting-stuk:		19	17	18	18	18	
<i>4.2: apparaat griffie interparlementaire betrekkingen</i>							
a. loonbijstelling		12	10	11	11	11	
<i>4.3: interparlementaire betrekkingen</i>							
a. prijsbijstelling		7	7	7	7	7	
Stand ontwerp-begroting 2007:	1 626	1 914	1 917	1 918	1 918	1 918	1 918
4.2: apparaat griffie interparlementaire betrekkingen	452	460	458	459	459	459	459
4.3: interparlementaire betrekkingen	1 174	1 454	1 459	1 459	1 459	1 459	1 459

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)							
4: Wetgeving en controle EK en TK	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006		23	23	23	23	23	
Stand ontwerp-begroting 2007	12	23	23	23	23	23	23

Artikel 10. Nominaal en onvoorzien

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

10: Nominaal en onvoorzien SG	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006:							
<i>10.1: loonbijstelling</i>							
<i>10.2: prijsbijstelling</i>							
<i>10.3: onvoorzien</i>							
<i>10.4: waarde-overdracht en -overname</i>							
<i>10.5: taakstellingen</i>							
Mutaties 1e suppletore begroting 2006:	2 518	2 164	2 154	2 156	2 156	2 140	
10.1: loonbijstelling	1 795	1 632	1 640	1 642	1 642	1 625	
10.2: prijsbijstelling	589	568	550	550	550	550	
10.3: onvoorzien	134	- 36	- 36	- 36	- 36	- 35	
Nog niet opgenomen in een begroting- stuk:	- 2 345	- 2 164	- 2 154	- 2 156	- 2 156	- 2 140	
10.1: loonbijstelling	- 1 795	- 1 632	- 1 640	- 1 642	- 1 642	- 1 625	
a. verdeling loonbijstelling	- 1 795	- 1 632	- 1 640	- 1 642	- 1 642	- 1 625	
10.2: prijsbijstelling	- 589	- 568	- 550	- 550	- 550	- 550	
a. verdeling prijsbijstelling	- 589	- 568	- 550	- 550	- 550	- 550	
10.3 onvoorzien	39	36	36	36	36	35	
a. verdelen bijdrage moties APB	39	36	36	36	36	35	
Stand ontwerp-begroting 2007:	173						
<i>10.1: loonbijstelling</i>							
<i>10.2: prijsbijstelling</i>							
<i>10.3: onvoorzien</i>							
<i>10.4: waarde-overdracht en -overname</i>							
<i>10.5: taakstellingen</i>							

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

10: Nominaal en onvoorzien	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stand ontwerp-begroting 2006							
Stand ontwerp-begroting 2007							